

Danske Underviserorganisationers Samråd

Beretning for perioden september 2007 til september 2009

Forord

Danske Underviserorganisationers Samråds sekretariat har udarbejdet denne beretning, som beskriver aktiviteter og beslutninger i DUS i perioden september 2007 til september 2009.

Beretningen rummer en overordnet beskrivelse af periodens aktiviteter og indeholder ikke politiske vurderinger af samarbejdets værdi - eller bud på perspektiver for udviklingen af samarbejdet i DUS.

Beretningen forelægges for DUS' forretningsudvalg på mødet den 3. – 4. september 2009, hvor den danner udgangspunkt for forretningsudvalgets evaluering af det hidtidige samarbejde og for drøftelserne af perspektiverne for det fremtidige samarbejde.

Formålet med DUS er bl.a.

- at skabe et forum for drøftelse af underviserorganisationernes fælles interesseområder
- i videst muligt omfang at tilvejebringe fælles holdninger i undervisningspolitiske spørgsmål
- at sikre de tilknyttede organisationer størst mulig indflydelse på de faglige og pædagogiske forhold, som Samrådet beslutter sig for at samarbejde om.

Samarbejdet i DUS respekterer organisationernes interne strukturer og anfægter ikke den enkelte organisations selvbestemmelsesret. Beslutninger i DUS træffes i enighed.

I sekretariatets tidligere beretninger er baggrunden for etablering af DUS-samarbejdet yderligere beskrevet.

Organiseringen af DUS-samarbejdet

Følgende 9 organisationer er p.t. medlemmer af DUS:

BUPL, Danmarks Lærerforening, Dansk Magisterforening, Frie Skolers Lærerforening, Gymnasieskolernes Lærerforening, Handelsskolernes Lærerforening, Samvirket Københavns Skolelederforening og Københavns Lærerforening, Uddannelsesforbundet og Socialpædagogernes Landsforbund.

De tilsluttede organisationer repræsenterer tilsammen godt 210.000 medlemmer.

Kontingentet til DUS blev for 2008 fastsat til 3,75 kr. pr. aktivt medlem og for 2009 til 4,00 kr. pr. aktivt medlem

DUS' forretningsudvalg vælger i ulige år en formand. I perioden fra den 1/1 2008 til den 1/1 2010 er Anders Bondo Christensen, DLF, formand.

Arbejdsudvalgt forbereder bl.a. forretningsudvalgets møder. I perioden fra den 1/1 2008 til 1/1 2009 udgjorde Gorm Leschly, GL, Jan Hjort, DTL og Hanne Pontoppidan, LVU sammen med formanden Samrådets arbejdsudvalg. Den 1/1 2009 fusionerede Landsforbundet af Voksen- og ungdomsundervisere, Dansk Teknisk Lærerbund og Danske Produktionshøjskolers Lærerforening til Uddannelsesforbundet og Jan Hjort udtrådte derfor den 1/1 2009 af arbejdsudvalget. I perioden har arbejdsudvalget afholdt 8 møder.

Leif Sort, DLF er kontaktperson til den faste arbejdsgruppe vedrørende arbejdsmiljø.

Gorm Leschly, GL er kontaktperson til den faste arbejdsgruppe vedrørende uddannelsespolitiske spørgsmål.

Danmarks Lærerforening har varetaget sekretariatsfunktionen for DUS i denne periode. Som bilag til beretningen vedlægges DUS' regnskab for 2007 og 2008.

Forretningsudvalget

Forretningsudvalget består af formændene for de tilsluttede organisationer. Udvalget mødes normalt 4 gange om året. I perioden har forretningsudvalget afholdt 8 møder. Der udsendes referat af udvalgets møder.

Dagsordner og referater fra forretningsudvalgets møder – samt møder i DUS' 3 faste arbejdsgrupper - kan downloades fra DUS' hjemmeside www.dus.dk

Forretningsudvalget beslutter aktiviteterne i DUS og drøfter fælles og samordnede problemstillinger. Desuden beslutter FU fælles DUS-udtalelser og behandler de "løbende" sager, som fremsendes fra arbejdsgrupperne eller fra enkelte organisationer.

Forretningsudvalget godkender regnskabet for DUS' virksomhed og fastsætter budget og kontingent.

Forretningsudvalget besluttede på sit internatmøde i september 2007 – bl.a. på baggrund af de gennemførte og planlagte sammenlægninger af en række underviserorganisationer - at DUS' faste arbejdsgrupper fremover i højere grad skal være sagsbehandlende sekretariatsgrupper, som fortsat skal komme med oplæg til forretningsudvalget. Det blev samtidig besluttet, at forretningsudvalget i højere grad fremover skal nedsætte ad hoc arbejdsgrupper, bestående af repræsentanter fra forretningsudvalget. Endelig besluttede forretningsudvalget, at hver organisation med virkning fra den 1. januar 2008 kan lade sig repræsentere i forretningsudvalget med op til 2 personer.

Forretningsudvalget har i perioden bl.a. arbejdet med følgende temaer:

DUS' konference om styringen af det danske uddannelsessystem

Forretningsudvalget har i perioden fortsat arbejdet med udviklingen i det danske uddannelsessystem. I forbindelse med dette arbejde afholdt DUS i efteråret 2008 en konference om emnet med særligt henblik på styringen af uddannelsessystemet. På konferencen var bl.a. oplæg af professor Katrin Hjort, Syddansk Universitet om evidens i uddannelsessystemet og professor Henning Jørgensen, Ålborg Universitet om organisationernes rolle i forhold til decentraliseringen af uddannelsessystemet. Der deltog 80 repræsentanter fra DUS' organisationer i konferencen.

Kortlægning af de grundlæggende værdier i det danske uddannelsessystem

Forretningsudvalget har i flere omgange drøftet de grundlæggende værdier i det danske uddannelsessystem. I forlængelse af disse drøftelser blev det i efteråret 2008 besluttet, at anmode tænketanken Sophia om at udarbejde en projektbeskrivelse for, hvordan de grundlæggende værdier i det danske uddannelsessystem kan afdækkes. Formålet med projektet er bl.a. at give DUS et fælles værdimæssigt grundlag for at sætte den uddannelsespolitiske dagsorden med værdibegrebet som omdrejningspunkt. I foråret 2009 fremlagde Sophia et forprojekt, som blev tiltrådt af forretningsudvalget. Forprojektet har til formål at afdække værdibegrebets brug og funktion indenfor de enkelte underviserorganisationers område. Det er planlagt, at Sophia afvikler forprojektet i perioden fra 1. august 2009 til 1. marts 2010.

Samarbejdet med LO og DA

Forretningsudvalget besluttede på sit møde i september 2007, at DUS skal arbejde hen imod en udbygning af samarbejdet med LO og DA. Forretningsudvalget har derfor i perioden afholdt regelmæssige møder med repræsentanter fra LO og DA. De overordnede temaer for møderne har været styringen af det danske uddannelsessystem, det særlige ved ledelse af uddannelsesinstitutioner og regeringens målsætning om, at 95% af en ungdomsårgang skal gennemføre en ungdomsuddannelse og 50% skal gennemføre en mellemlang eller videregående uddannelse.

OK-08

OK-08 har været fast punkt på dagsordenen for møderne i forretningsudvalget i hele 2007, 2008 og frem til efteråret 2009. Forretningsudvalget har bl.a. drøftet de problemstillinger, som knytter sig til arbejdstidens organisering indenfor organisationernes områder samt forskellige strategier og mulige scenarier i forhold til OK-08. Efter overenskomstforhandlingernes afslutning har forretnings-

udvalget evalueret forløbet og bl.a. drøftet mulige fremtidige perspektiver for forhandlingsfællesskaberne.

Det internationale arbejde

Forretningsudvalget har løbende drøftet det internationale arbejde og Birgitte Birkvad fra DLI har ved flere af forretningsudvalgets møder orienteret om det aktuelle arbejde i DLI. For yderligere at sætte fokus på det internationale arbejde er det besluttet, at forretningsudvalget i efteråret 2009 tager på studietur til Bruxelles, og DUS planlægger at gennemføre en internationale konference i foråret 2010.

Møde med Folketingets uddannelsesudvalg

Forretningsudvalget har flere gange – bl.a. på møder med LO og DA - drøftet, hvordan frafaldet i uddannelsessystemet kan mindskes. I forlængelse af disse drøftelser er der i efteråret 2009 planlagt et møde mellem forretningsudvalget og Folketingets uddannelsesudvalg. På mødet vil DUS bl.a. fremsætte konkrete bud på hvordan frafaldet i uddannelsessystemet kan gøres mindre.

DUS' faste arbejdsgrupper

DUS har tre faste arbejdsgrupper. DUS' arbejdsgruppe vedr. arbejdsmiljø, DUS' arbejdsgruppe vedr. uddannelsespolitiske spørgsmål og DUS' arbejdsgruppe vedr. internationale forhold (DLI). Som bilag til beretningen vedlægges oversigt over gruppernes aktuelle sammensætning.

Arbejdsmiljøgruppen

Arbejdsmiljøgruppen består pt. af repræsentanter fra 8 organisationer og der er afholdt 6 møder i perioden. Arbejdsgruppen har - i lighed med de andre arbejdsgrupper - ændret karakter til at være mere sagsbehandlende. Arbejdsmiljøgruppen består af sekretariatsmedarbejdere fra medlemsorganisationerne.

Det er arbejdsgruppens opgave:

- at drøfte aktuelle problemstillinger på området
- at drøfte og koordinere organisationernes arbejde i Branchearbejdsmiljørådet for undervisning og forskning (BAR U&F)
- at drøfte forhold i og være "baggrundsgruppe" for DUS's repræsentant i Dansk Center for Undervisningsmiljø (DCUM)
- at kunne foreslå fælles arrangementer, kampagner eller lignende overfor DUS-FU
- at komme med forslag til DUS-FU om udtalelser på arbejdsmiljøpolitiske områder af betydning for DUS

Arbejdsgruppens største arbejdsopgave i perioden har været afvikling af fællesprojektet om psykisk arbejdsmiljø. Der var nedsat en styregruppe for projektet og der har været tilknyttet en faglig konsulent. Der er afholdt igangsættingskonference den 23. april 2007 og afslutningskonference den 4. december 2007. Begge på Hotel Nyborg Strand med henholdsvis 68 og 115 deltagere. I perioden er afholdt 10 regionale møder på tekniske skoler. I alt deltog 660 personer, og der er udgivet nyheds-

breve om emnet psykisk arbejdsmiljø. De samlede udgifter til afvikling af det psykiske arbejdsmiljøår var ca. 400.000 kr.

Arbejdsgruppen drøfter på alle møder spørgsmål af relevans for arbejdet i Branchearbejdsmiljørådet for Undervisning & Forskning. Arbejdsgruppens møder placeres forud for møder i Branchearbejdsmiljørådet. Derudover har der været drøftelser af fælles karakter om f.eks. bygningsforhold og sikkerhedsorganisationens arbejde. Senest forestår der drøftelse af kravene til den nye uddannelse af arbejdsmiljørepræsentanter (de nuværende sikkerhedsrepræsentanter).

Den uddannelsespolitiske arbejdsgruppe

Der har i perioden været afholdt 7 møder i arbejdsgruppen. Kurt Koudahl, GL, blev efter reorganiseringen af gruppen mødeleder for 2008 og Bente Lund Larsen, FSL, overtog opgaven for 2009. Perioden 2007 – 2009 har været præget af omfattende ændringer i uddannelsessystemerne bl.a. med etablering af professionshøjskoler og ændrede udbudsstrukturer, besparelser på finanslovene, dalende søgning til velfærdsuddannelser, fastholdelses- og frafaldsproblemer på de fleste uddannelser og indførelse af ressourceregnskaber ved ungdoms- og videregående uddannelser m.m. Det overordnede fokus har været regeringens målsætning om at 95 % af en årgang skal gennemføre en ungdomsuddannelse og 50 % en videregående uddannelsen inden 2015.

Arbejdsgruppen har været særligt optaget af

- Den fremtidige udvikling og styring af uddannelsessystemer
- Frafaldsproblematikker
- Decentralisering
- Uddannelses- og erhvervsvejledning

Der er udarbejdet oplæg og notater om

- ressourceregnskaber
- Rambølls analyse af uddannelses- og erhvervsvejledningen
- intelligent optag på ungdomsuddannelser
- ulemper ved taxameterstyring i relation til ønsket om at minimere frafaldet i uddannelsessystemet
- fastholdelse og frafald på ungdomsuddannelser med bud på løsninger
- det danske uddannelsessystem set i internationalt perspektiv

DUS har henvendt sig til Folketingets uddannelsesudvalg med en opfordring til at drøfte indførelsen af ressourceregnskabet med vægt på ”input og outcome rationale” ved ungdoms- og videregående uddannelser. Arbejdsgruppen har i november 2008 haft besøg af Jesper Stæhr Mikkelsen og Tore Jensen fra økonomiforvaltningen i Undervisningsministeriet, der gav oplæg om ressourceregnskaber.

Danske Lærerorganisationer International, DLI

DUS's arbejde med EU spørgsmål varetages af den permanente arbejdsgruppe DLI (Danske Lærerorganisationer International) og af Bruxelleskontoret. DLI har i perioden afholdt 8 møder årligt og

det elektronisk nyhedsbrev EUUpdate, der løbende følger de aktuelle sager i EU på uddannelses- og arbejdsmarkedsområdet, er udkommet 4-6 gange årligt. Gennem DLI møderne følges alle væsentlige uddannelsespolitiske initiativer fra EU-Kommissionen, og større, relevante arbejdsmarkedspolitiske sager følges også. OECD's uddannelsespolitiske initiativer indgår også i DLI samarbejdet. I forbindelse med høringer i EU-Specialudvalget eller direkte fra EU-Kommissionen udarbejdes der fælles høringssvar for alle DUS-organisationerne. Hvor det er relevant koordineres udarbejdelsen af høringssvar med FTF og AC.

Repræsentanter for Undervisningsministeriets internationale afdeling deltager en til to gange årligt i et DLI-møde, hvor der er lejlighed til at drøfte nogle af de større EU-initiativer samt OECD spørgsmål.

EU's uddannelsespolitik

Uddannelse og livslang læring har en central placering i EU's strategier for vækst og konkurrenceevne. Der er i EU's institutioner en fælles forståelse for, at uddannelse og adgang til livslang læring for alle er nøglen til velfærd og velstand. I EU-Kommissionen og blandt parlamentarikerne i Europa-Parlamentet ses lærerorganisationerne som vigtige samarbejdspartnere, når der fremsættes forslag på uddannelsesområdet.

Uddannelse 2010

"Uddannelse og Erhvervsuddannelse 2010", som i EU-regi er den overordnede strategi for uddannelsesområdet, er på vej ind i slutfasen. Kommissionen har derfor de seneste år øget rækken af initiativer og har over hele uddannelsesområdet fra førskolealderen til universitetsuddannelserne arbejdet med strategier for – i Kommissionens terminologi – "modernisering" af alle uddannelser. Strategien er i mange henseender omdrejningspunkt for arbejdet i DLI og for arbejdet på Bruxelleskontoret. Et væsentligt anliggende har været at arbejde for, at uddannelserne kan fastholde det almendannende perspektiv og ikke blot betragtes som et redskab til at opfylde arbejdsmarkedets krav til arbejdskraften

Læreruddannelse

Såvel Kommissionen som OECD har rekruttering af lærere og læreruddannelse som prioriteret område. I lighed med Danmark oplever majoriteten af EU's medlemslande faldende ansøgstal til læreruddannelserne. I EU-Kommissionen er der desuden stor opmærksomhed om at skaffe kvalificerede lærere til erhvervsuddannelserne. OECD's TALIS undersøgelse – som blev offentliggjort i juni 2009, viser at Danmark ligger i den lave ende med hensyn til efteruddannelsesmuligheder for lærerne.

Servicedirektivet

EU-Kommissionens forslag til "Direktiv om et indre marked for handel med serviceydelser" har været en vigtig del af Bruxelleskontorets arbejde. Efter vedtagelsen i EU-regi er direktivet omsat til dansk lovgivning. I høringsfasen arbejdede DLI for en eksplicit undtagelse af uddannelse i den danske lovgivning. Det lykkedes ikke, men under Folketingets behandling og i ministeriets baggrundsmateriale understreges det, at Servicedirektivet ikke omfatter nogen form for helt eller delvist offentligt finansieret uddannelse.

Arbejdstidsdirektiv

DLI har støttet den europæiske fagbevægelse og politiske grupper i Europa-Parlamentet i bestræbelserne på at hindre vedtagelsen af et forslag til nyt arbejdstidsdirektiv, som blev fremsat af Kommis-

sionen og vedtaget af Rådet. I maj 2009 strandede alle forsøg på at opnå enighed mellem Rådet og Parlamentet, og et stort tilbageskridt for arbejdstagernes rettigheder og sikkerhed blev hermed – i hvert fald foreløbigt - stoppet.

Social dialog.

Den europæiske paraplyorganisation ETUCE har i perioden arbejdet for etablering af et forum for social dialog for arbejdstagere og arbejdsgivere på uddannelsområdet i Europa. Kommissionen har støttet ETUCE og i foråret 2009 meddelte de europæiske arbejdsgiverorganisationer for det offentlige område, at de var klar til at indgå aftale.

Sagsbehandlersamarbejdet

Som en permanent ordning varetager DUS sagsbehandlingen vedrørende arbejdsskader for GL, HL, FSL og Uddannelsesforbundet. Derudover varetager DUS sagsbehandlingen vedrørende rådgivning af medlemmer med psykiske arbejdsmiljøproblemer for GL, HL, DTL og DPL. Efter sammenlægningen af LVU, DTL og DPL til Uddannelsesforbundet udtræder DTL og DPL - med virkning fra den 1/1 2010 - af sagsbehandlersamarbejdet. Endelig varetager Bruxelleskontoret arbejdet med uddannelses- og arbejdsmarkedsspørgsmål på EU-niveau for DUS.